

V Luxemburgu 25. júna 2024  
(OR. en)

11508/24

AELE 70  
EEE 36  
N 65  
ISL 44  
FL 47  
AND 12  
MC 6  
SM 12  
FEROE 1  
MI 638

#### VÝSLEDOK ROKOVANIA

|                  |                                                                                                                                                          |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Od:              | Generálny sekretariát Rady                                                                                                                               |
| Komu:            | Delegácie                                                                                                                                                |
| Č. predch. dok.: | ST 11133/24 INIT                                                                                                                                         |
| Predmet:         | Závery Rady o homogénnom rozšírenom vnútornom trhu a vzťahoch EÚ so západoeurópskymi krajinami, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, a s Faerskými ostrovmi |

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o homogénnom rozšírenom vnútornom trhu a vzťahoch EÚ so západoeurópskymi krajinami, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, a s Faerskými ostrovmi v znení prijatom Radou pre všeobecné záležitosti 25. júna 2024.

**ZÁVERY RADY O HOMOGÉNNOM ROZŠÍRENOM VNÚTORNOM TRHU  
A VZŤAHOCH EÚ SO ZÁPADOEURÓPSKÝMI KRAJINAMI, KTORÉ NIE SÚ  
ČLENSKÝMI ŠTÁTMI EÚ, A S FAERSKÝMI OSTROVMI**

1. Rada v súlade so svojimi závermi z 21. júna 2022 posúdila celkový stav vzťahov EÚ s nasledujúcimi západoeurópskymi krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ: Island, Lichtenštajnské kniežatstvo, Nórske kráľovstvo, Andorrské kniežatstvo, Sanmarínska republika a Monacké kniežatstvo. Rada tiež posúdila stav vzťahov EÚ s Faerskými ostrovmi ako samosprávnou krajinou v rámci Dánskeho kráľovstva, na ktorú sa nevzťahujú zmluvy EÚ.
2. Rada podľa potreby stav týchto vzťahov posúdi znova o dva roky v kontexte rozšírenia vnútorného trhu. Rada v tejto súvislosti berie na vedomie prebiehajúcu prácu na budúcom rozšírení Európskej únie. Berie tiež na vedomie vzťah so Švajčiarskou konfederáciou, v súvislosti s ktorým Rada 12. marca 2024 prijala rozhodnutie o poverení rokovať o rozsiahlom balíku.

## **ZÁPADOEURÓPSKI SUSEDIA EURÓPSKEJ ÚNIE**

3. Západoeurópske krajiny, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, sú najbližšími partnermi EÚ pri budovaní silnejšej, bezpečnejšej, ekologickejšej, konkurencieschopnejšej a prosperujúcejšej Európy, založenej na mierovej spolupráci, demokracii, zásadách právneho štátu a ľudských právach. Rada pripomína váhu a význam, ktoré EÚ prikladá vzťahom so všetkými týmito blízkymi, rovnako zmýšľajúcimi partnermi, ktorí sú do veľkej miery integrovaní s EÚ. Naša dlhodobá spolupráca sa zakladá na spoločných základných hodnotách a záujmoch a opiera sa o spoločné dedičstvo a históriu, ako aj silné kultúrne a geografické väzby.
4. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby boli krajiny jednotné, pokiaľ ide o útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine. Oceňuje vysokú mieru pripojenia Islandu, Lichtenštajnska a Nórska k vyhláseniam a reštriktívnym opatreniam EÚ. Rada víta rozhodnutia Andorry, San Marína a Monaka, ako aj Faerských ostrovov zaviesť rovnocenné reštriktívne opatrenia. Oceňuje aj ďalšie kroky v súlade s krokmi EÚ a jej členských štátov zamerané proti útočnej vojne Ruska proti Ukrajine, a to aj na multilaterálnych fórach, ktoré preukazujú vynikajúce a úzke partnerstvo medzi EÚ a jej západoeurópskymi susedmi aj v tejto oblasti.
5. Hospodárska integrácia v rámci rozšíreného vnútorného trhu EÚ spája Európsku úniu a jej západoeurópskych susedov ešte viac a vyzdvihuje vzájomné prepojenie našej budúcej prosperity a hospodárskej bezpečnosti. Za posledné dva roky sa úzke vzťahy ešte viac prehĺbili viacerými iniciatívami v širokom spektre strategických oblastí.
6. Rada opätovne zdôrazňuje, že pevnosť našej hospodárskej integrácie závisí od plného rešpektovania štyroch slobôd vnútorného trhu vo vzťahu, ktorý by sa mal zakladať na rovnováhe práv a povinností, čím sa zabezpečia rovnaké podmienky. Je preto povinnosťou všetkých štátov, ktoré sú už do rozšíreného vnútorného trhu zapojené alebo chcú, aby sa miera ich účasti na ňom zvýšila, zabezpečiť jeho integritu a homogénosť, ako aj plné dodržiavanie rovnakých práv a povinností pre občanov aj podniky. Štáty, ktoré nie sú členmi Únie a ktoré si neplnia rovnaké povinnosti ako členovia, nemôžu mať rovnaké práva a požívať rovnaké výhody ako členovia.

7. Rada je plne odhodlaná zintenzívniť kolektívne globálne úsilie v boji proti zmene klímy, usilovať sa o udržateľnú energetickú transformáciu, energetickú efektívnosť a udržateľnú mobilitu, urýchliť digitálnu transformáciu a chrániť a obnoviť biodiverzitu a životné prostredie ako celok. Kľúčový význam má v týchto otázkach pokračujúca úzka spolupráca medzi EÚ a našimi najbližšími západoeurópskymi partnermi, ktorí nie sú členmi EÚ.
8. Rada konštatuje, že v oblastiach vonkajšej činnosti EÚ, napríklad v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP), rozvojovej a humanitárnej pomoci, demokracie, ľudských práv a právneho štátu, je spolupráca výborná, a zdôrazňuje dôležitosť úzkeho a systematického politického dialógu o zahraničnopolitických otázkach spoločného záujmu. Rada veľmi oceňuje, že najbližší západoeurópski partneri, ktorí nie sú členmi EÚ, vo veľkej miere zosúladujú svoje pozície s nástrojmi a pozíciami EÚ v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a silne podporili pozície EÚ na multilaterálnej úrovni a reštriktívne opatrenia uložené po útočnej vojne Ruska proti Ukrajine. Rada so záujmom očakáva pokračovanie tohto intenzívneho pripájania sa k vyhláseniam SZBP a reštriktívnym opatreniam, ktoré sú kľúčové pre európsku jednotu a globálnu bezpečnosť. Rada zdôrazňuje význam úzkej spolupráce s cieľom zabrániť obchádzaniu sankcií.
9. Rada zdôrazňuje potrebu pokračovať v spolupráci na medzinárodných fórach medzi EÚ a jej západoeurópskymi partnermi, ktorí nie sú členmi EÚ, a zintenzívniť ju s cieľom ďalej posilňovať multilaterálny svetový poriadok založený na pravidlách a spolupracovať na spoločných prioritných otázkach vrátane ľudských práv, mieru a bezpečnosti, ako aj boja proti zmene klímy.
10. EÚ a jej západoeurópski susedia, ktorí nie sú členskými štátmi EÚ, čelia vzhľadom na svoju geografickú a politickú blízkosť rovnakým bezpečnostným výzvam a sú od seba navzájom závislí, pokiaľ ide o zaistenie národnej a regionálnej stability. V tejto súvislosti zdôrazňujeme význam spolupráce a vzájomnej podpory v oblasti bezpečnosti dodávok energie a infraštruktúry vrátane otázok zabezpečenia dostupných cien energie v rámci energetickej transformácie.

11. Rada rozhodne víta spoluprácu EÚ s Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí a so záujmom očakáva nadviazanie užších väzieb s Andorrou a San Marínom v tejto súvislosti.
12. Rada berie na vedomie jednostranné kroky zo strany niektorých zúčastnených strán a následné výzvy v oblasti spoločného hospodárenia s populáciami rýb v severovýchodnom Atlantiku. Zachovanie dôležitého hospodárskeho prínosu týchto populácií a zabránenie nadmernému výlovu a následnému úbytku populácií si naliehavo vyžaduje, aby sa dohodli komplexné zodpovedné a udržateľné režimy hospodárenia, a to za účasti všetkých strán, ktoré nesú zodpovednosť za hospodárenie s týmito populáciami, vrátane Nórska, Islandu a Faerských ostrovov.

## **ISLAND**

13. Island je dôležitým a spoľahlivým partnerom. Rada oceňuje úzku spoluprácu s Islandom v oblastiach, ako sú výskum, inovácia, vzdelávanie, energetika, obchod, životné prostredie a zmena klímy, zahraničná a bezpečnostná politika, ľudské práva a rodová rovnosť, a to aj na medzinárodných fórach, ako aj spravodlivosť a vnútorné veci. EÚ oceňuje pokračujúcu vysokú mieru zosúladovania Islandu s EÚ v oblasti SZBP.
14. Základným pilierom našich vzťahov zostáva Dohoda o EHP. V tejto súvislosti chce Rada vyjadriť Islandu uznanie za jeho úsilie klásť väčší dôraz na dobré fungovanie EHP, ako aj za jeho úsilie v posledných rokoch zamerané na zníženie transpozičného deficitu EHP.
15. Rada víta dobrú spoluprácu s Islandom v oblasti správy schengenského priestoru a oceňuje spoľahlivý záväzok Islandu účinne uplatňovať schengenské *acquis* a vykonávať nadchádzajúci systém vstup/výstup a Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS).
16. Rada vyjadruje Islandu uznanie za úspešné predsedníctvo Výboru ministrov Rady Európy od novembra 2022 do mája 2023 a za jeho úlohu pri zriaďovaní registra škôd spôsobených útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine prostredníctvom rozšírenej parciálnej dohody. Rada oceňuje úzku spoluprácu medzi Islandom a EÚ v Rade Európy a skutočnosť, že Island aj EÚ považujú za dôležité posilnenie právneho štátu a ochranu ľudských práv.

17. Politika EÚ pre Arktídu, ktorá je zameraná na zmenu klímy, environmentálne otázky, udržateľný rozvoj a medzinárodnú spoluprácu, je výrazom silného záujmu Únie nadviazať na svoju existujúcu medzisektorovú angažovanosť v Arktíde a ďalej ju rozvíjať. Island je blízkym a spoľahlivým partnerom v otázkach týkajúcich sa Arktídy a Rada so záujmom očakáva zintenzívnenie tohto osobitného partnerstva, najmä v oblasti výskumu a vedy, bezpečnosti, opatrení na zvýšenie odolnosti voči zmene klímy a predchádzania znečisťovaniu. Víta skutočnosť, že Island naďalej dôsledne podporuje, aby EÚ získala štatút pozorovateľa v Arktickej rade a aby sa zúčastňovala na príslušných fórach.
18. Rada víta dobrú spoluprácu s Islandom v oblasti rybárstva a námorných záležitostí, a to aj v kontexte Komisie pre rybolov v severovýchodnom Atlantiku (NEAFC), a so záujmom očakáva pokračovanie tejto pozitívnej angažovanosti. Rada uznáva, že je v našom spoločnom záujme posilniť naše dvojstranné vzťahy v oblasti rybárstva a vytvoriť rámec spolupráce na podporu koordinovaného prístupu a uľahčenie rovnakých podmienok, ktorým sa podporí udržateľné riadenie spoločných populácií.
19. Rada opätovne potvrdzuje svoju silnú podporu zachovaniu medzinárodne dohodnutého moratória na komerčný lov veľrýb, ktoré vyhlásila Medzinárodná veľrybárska komisia (IWC), a zaradeniu veľrybotvarých cicavcov a iných morských druhov do rámca Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi (CITES). Rada opätovne vyzýva Island, aby stiahol svoje výhrady k medzinárodne dohodnutému moratóriu na komerčný lov veľrýb v rámci IWC a svoje výhrady v rámci dohovoru CITES v súvislosti s týmito a ďalšími morskými druhmi.
20. Rada víta záväzok Islandu znížiť emisie skleníkových plynov a dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2040 a podporuje pokrok dosiahnutý v súvislosti s plnením záväzkov vyplývajúcich z Parížskej dohody. Vzhľadom na zelenú transformáciu EÚ so záujmom očakáva posilnenie spolupráce s Islandom a výmenu know-how v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a bezpečných a udržateľných nízkouhlíkových technológií vrátane vodíka a zachytávania a ukladania oxidu uhličitého. Rada víta skutočnosť, že Island sa na konferencii COP 28 pripojil ku globálnemu záväzku pod vedením EÚ zdvojnásobiť ročné zvýšenia energetickej efektívnosti a strojnásobiť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie do roku 2030.

## LICHTENŠTAJNSKÉ KNIEŽATSTVO

21. Vzťahy medzi EÚ a Lichtenštajnskom ako dôležitým a spoľahlivým partnerom sú naďalej veľmi dobré, dynamické a od roku 2022 sa ďalej prehĺbili a diverzifikovali. Rada oceňuje trvalú výbornú spoluprácu s Lichtenštajnskom v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Dohoda o EHP a schengenský a dublinský systém, ako aj v ďalších odvetviach. Rada víta vysokú a spoľahlivú mieru transpozície Lichtenštajnska v rámci EHP a oceňuje najmä úsilie zamerané na spoločné riešenie spoločných výziev vrátane digitálnej transformácie a zmeny klímy. Považuje za užitočné ďalej diskutovať s Lichtenštajnskom o najlepších postupoch v oblastiach spoločného záujmu, ako sú regulačné režimy pre blockchain.
22. Rada oceňuje pokračujúcu vysokú mieru zosúladovania Lichtenštajnska s EÚ v oblasti SZBP.
23. Vďaka pokračujúcej angažovanosti Lichtenštajnska na medzinárodných fórach, najmä v rámci Organizácie Spojených národov, Rady Európy a OBSE, v oblastiach, ako sú právny štát, ľudské práva a medzinárodná trestná justícia, je Lichtenštajnsko spoľahlivým a angažovaným partnerom EÚ. Rada tiež oceňuje úspešné predsedníctvo Lichtenštajnska vo Výbore ministrov Rady Európy od novembra 2023 do mája 2024.
24. Rada víta skutočnosť, že od roku 2011, keď Lichtenštajnsko vstúpilo do schengenského priestoru a začalo sa zúčastňovať na dublinskom systéme, sa zvýšila spolupráca medzi EÚ a Lichtenštajnskom v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí. Rada víta dobrú spoluprácu s Lichtenštajnskom v oblasti správy schengenského priestoru a oceňuje spoľahlivý záväzok Lichtenštajnska účinne uplatňovať schengenské *acquis*. Rada tiež so záujmom očakáva úzku spoluprácu Lichtenštajnska pri zavádzaní systému vstup/výstup a Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS). Rada ďalej nabáda Lichtenštajnsko, aby sa naďalej zúčastňovalo na procese premiestňovania žiadateľov o azyl.



25. Rada pripomína záväzok dodržiavať Parížsku dohodu a splniť ciele klimateckej neutrality najneskôr do roku 2050. Rada víta skutočnosť, že Lichtenštajnsko sa na konferencii COP 28 pripojilo ku globálnemu záväzku pod vedením EÚ strojnásobiť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a zdvojnásobiť ročné zvýšenia energetickej efektívnosti do roku 2030. Prierezový prístup Lichtenštajnska k udržateľnosti je v súlade so Zelenou dohodou EÚ.
26. Rada víta konštruktívnu, transparentnú a otvorenú spoluprácu Lichtenštajnska s Európskou úniou, ktorej cieľom je zabezpečiť uplatňovanie všetkých zásad a kritérií kódexu správania EÚ pri zdaňovaní podnikov. Rada v tejto súvislosti víta zavedený právny rámec pre transparentnosť a výmenu informácií na daňové účely. Vítaná je nedávna žiadosť Lichtenštajnska o členstvo v Medzinárodnom menovom fonde (MMF) a účasť na globálnych rovnakých podmienkach v oblasti daní z príjmov právnických osôb (pravidlá GloBE).

## NÓRSKE KRÁĽOVSTVO

27. Nórsko je blízkym, spoľahlivým a dlhodobým partnerom EÚ. Rada oceňuje úzku spoluprácu s Nórskom v oblastiach, ako je výskum, inovácia a vzdelávanie. EÚ a Nórsko spolupracujú pri riešení mnohých spoločných výziev, ako sú zmena klímy, zelená transformácia, migrácia a ochrana našich občanov. V priebehu posledných dvoch rokov boli celkové vzťahy naďalej výborné.
28. Rada víta pokračujúcu intenzívnu spoluprácu s Nórskom v oblastiach SZBP a SBOP a oceňuje pokračujúcu vysokú mieru zosúlad'ovania Nórska s EÚ v oblasti SZBP. Nedávno uzavreté partnerstvo v oblasti bezpečnosti a obrany s Nórskom umožní ešte užšiu spoluprácu.
29. Nórsko úzko a veľmi aktívne spolupracuje s EÚ v mnohých spoločných oblastiach práce a iniciatívach a vedie pravidelný dialóg na rôznych úrovniach o kľúčových otázkach zahraničnej politiky, a to aj prostredníctvom dlhodobej podpory misií a operácií SBOP, účasti na projektoch PESCO a Európskeho obranného fondu (EDF). Spolupráca medzi EÚ a Nórskom v oblasti bezpečnosti a obrany sa ďalej zintenzívnila v nadväznosti na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, pričom Nórsko sa zúčastňuje najmä na posilnení európskeho obranného priemyslu prostredníctvom aktu o spoločnom obstarávaní (EDIRPA) a aktu na podporu výroby munície (ASAP). Rada víta úzku koordináciu medzi EÚ a Nórskom, pokiaľ ide o Ukrajinu, a uznáva významnú finančnú podporu, ktorú Nórsko poskytuje Ukrajine prostredníctvom špecializovaného Nansenovho programu pre Ukrajinu. Spolupráca medzi EÚ a Nórskom sa zakladá na spoločných hodnotách, a to konkrétne dodržiavaní ľudských práv a demokratických zásad, a jej rozsah siaha až po mediáciu, budovanie mieru a medzinárodnú agendu pre rozvoj.

30. EÚ a Nórsko majú rovnaký silný zmysel pre zodpovednosť voči našim občanom, nášmu životnému prostrediu a našim budúcim generáciám. Rada víta jednoznačnú ochotu Nórska prispievať k vykonávaniu Európskej zelenej dohody, naďalej byť hnacím motorom medzinárodnej spolupráce v oblasti klímy a pracovať na splnení záväzkov vyplývajúcich z Parížskej dohody, a to spoločne s EÚ. Rada víta skutočnosť, že Nórsko sa na konferencii COP 28 pripojilo ku globálnemu záväzku pod vedením EÚ zdvojnásobiť ročné zvýšenia energetickej efektívnosti a strojnásobiť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie do roku 2030. Rada so záujmom očakáva posilnenie spoločného úsilia s Nórskom v boji proti zmene klímy a urýchlenia prechodu ku klimatickej neutralite, ako aj zelenej priemyselnej transformácie, konkrétne v oblasti zachytávania a ukladania oxidu uhličitého, a to prostredníctvom Zelenej aliancie EÚ – Nórsko, podpísanej v apríli 2023, ako aj prostredníctvom strategických partnerstiev, ako je partnerstvo v oblasti udržateľných hodnotových reťazcov surovín a batérií. Rada však so znepokojením berie na vedomie rozhodnutie nórskeho parlamentu z 9. januára 2024 o ťažbe na morskom dne v Arktíde a pripomína medzinárodné záväzky, v ktorých sa zdôrazňuje dôkladný proces posudzovania vplyvu potenciálnych ťažobných činností na životné prostredie.
31. Nórsko je naďalej spoľahlivým kľúčovým dodávateľom ropy a plynu do EÚ, ale je aj blízkym partnerom pri rozvoji ďalších zdrojov energie. Rada v tejto súvislosti nabáda Nórsko, aby ďalej rozvíjalo svoj potenciál v oblasti veternej energie na mori a aby sa v plnej miere zúčastňovalo na projektoch v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v Severnom mori. Naša úzka spolupráca má naďalej kľúčový význam pre energetickú bezpečnosť EÚ a ciele energetickej únie a je základným kameňom vzájomne prospešného vzťahu medzi EÚ a Nórskom.
32. Politika EÚ pre Arktídu, ktorá je zameraná na zmenu klímy, environmentálne otázky, udržateľný rozvoj a medzinárodnú spoluprácu, je výrazom silného záujmu Únie nadviazať na svoju existujúcu medzisektorovú angažovanosť v Arktíde a ďalej ju rozvíjať. Víta skutočnosť, že Nórsko naďalej výrazne podporuje angažovanosť EÚ v Arktíde. Nórsko je blízkym a spoľahlivým partnerom v otázkach týkajúcich sa Arktídy a Rada so záujmom očakáva ďalšie zintenzívnenie tohto osobitného partnerstva, najmä v oblasti výskumu a vedy, bezpečnosti, opatrení na zvýšenie odolnosti voči zmene klímy a predchádzania znečisťovaniu.

33. Rada vyjadruje Nórsku uznanie za jeho predsedníctvo v Arktickej rade (máj 2023 – máj 2025) a plne podporuje jeho ciele zachovať relevantnosť Arktickej rady v súčasnom kontexte geopolitického napätia. Víta skutočnosť, že Nórsko naďalej dôsledne podporuje, aby EÚ získala štatút pozorovateľa v Arktickej rade a aby sa zúčastňovala na príslušných fórach. EÚ a Nórsko sú tiež kľúčovými partnermi pri riešení záležitostí týkajúcich sa oceánov na globálnej aj regionálnej úrovni.
34. Rada uznáva dôležitosť Nórska ako jedného z hlavných obchodných partnerov EÚ a pripomína očakávané pravidelné preskúmanie Dohody medzi Nórskom a EÚ zamerané na zmenu dodatočných obchodných preferencií v oblasti základných poľnohospodárskych výrobkov. Rada vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa nedosiahol dostatočný pokrok, a dôrazne opakuje výzvu, aby sa Nórsko prioritne a bezodkladne aktívne zapojilo do konštruktívneho rokovacieho procesu o liberalizácii obchodu so spracovanými poľnohospodárskymi produktmi v rámci protokolu č. 3 článku 2 ods. 2 a článku 6 Dohody o EHP. Rada tiež opakovane vyzýva Nórsko, aby obnovilo rokovania o ochrane zemepisných označení, ktoré sú dôležitým prvkom medzinárodného obchodu s poľnohospodárskymi produktmi a potravinami.
35. Rada víta spoluprácu s Nórskom v oblasti správy schengenského priestoru a oceňuje jeho spoľahlivý záväzok účinne uplatňovať schengenské *acquis* a vykonávať nadchádzajúci systém vstup/výstup a Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS). Rada však vyjadruje poľutovanie nad tým, že nórske orgány vykonávajú svojvoľné kontroly totožnosti cestujúcich prichádzajúcich z hraničných priechodov členských štátov niektorými leteckými spoločnosťami EÚ bez konkrétnej analýzy rizík alebo predchádzajúceho oznámenia Komisii, Európskemu parlamentu a ostatným členským štátom v súlade s článkom 25 Kódexu schengenských hraníc [nariadenie (EÚ) 2016/399], čo nie je v súlade s článkom 2 schengenského protokolu z roku 1985. Rada naďalej oceňuje silnú integráciu Nórska do schengenského a dublinského systému na základe spolupráce, solidarity a účinných kontrol na vonkajších hraniciach.

36. Rada víta pozitívne výsledky a dobrú spoluprácu v rámci Dohody medzi Európskou úniou a Nórsym kráľovstvom o administratívnej spolupráci, boji proti podvodom a vymáhaní pohľadávok v oblasti dane z pridanej hodnoty, ako aj podľa kapitoly IIa protokolu 10 k Dohode o EHP o colných bezpečnostných opatreniach.
37. Rada vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným pokrokom dosiahnutým v posledných rokoch v oblasti spoločného hospodárenia s populáciami rýb v severovýchodnom Atlantiku a nad nedostatočnou spoluprácou Nórska v rámci Komisie pre rybolov v severovýchodnom Atlantiku, najmä pokiaľ ide o dlhodobé otázky týkajúce sa Špicbergov (vrátane rešpektovania historického podielu arktickej tresky škvrnitej v EÚ). Rada ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že Nórsko stanovilo jednostranné a nadmerné kvóty pre makrelu atlantickú, a nad nedostatočnou konštruktívnou spoluprácou s EÚ v súvislosti s prebiehajúcimi rokovaniami o nových dohodách o spoločnom využívaní populácií v prípade pobrežných štátov, napríklad predložením návrhov, ktoré zámerne vynechávajú EÚ z dohôd o spoločnom využívaní. Rada tiež vyjadruje poľutovanie nad uloženými obmedzeniami prístupu flotily EÚ do nórskeho mora pre populácie v Severnom mori vrátane atlanticko-škandinávskych sledí a nad nedostatočným vedeckým zdôvodnením všeobecného zákazu rybolovu vlečnými sieťami s rozperným rahnem, ako aj nad ukončením cezhraničného rybolovu v Skagerraku. Rada opätovne potvrdzuje svoju ochotu dosiahnuť dvojstranné a viacstranné dohody, ktorými sa zabezpečí zodpovedné, stabilné a udržateľné riadenie rybolovu týkajúceho sa kľúčových zdrojov, a vyzýva Nórsko na spoluprácu a podporu v tejto súvislosti.
38. Rada opätovne potvrdzuje svoju silnú podporu zachovaniu medzinárodne dohodnutého moratória na komerčný lov veľrýb, ktoré vyhlásila Medzinárodná veľrybárska komisia (IWC), a zaradeniu veľrybotvarých cicavcov a iných morských druhov do rámca Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi (CITES). Rada naliehavo vyzýva Nórsko, aby stiahlo svoju námietku voči medzinárodne dohodnutému moratóriu na komerčný lov veľrýb v rámci IWC a stiahlo svoje výhrady v rámci dohovoru CITES v súvislosti s týmito a ďalšími morskými druhmi.
39. Rada so záujmom očakáva ďalšie posilnenie väzieb medzi EÚ a Nórskom, a to aj nad rámec spolupráce v rámci EHP. Rada bude naďalej venovať veľkú pozornosť potrebnej celkovej rovnováhe v našich dvojstranných vzťahoch.

## **EURÓPSKY HOSPODÁRSKY PRIESTOR**

40. V roku 2024 si pripomíname 30. výročie nadobudnutia platnosti Dohody o EHP, čo je jedinečný okamih na úvahy o prínose spolupráce v rámci EHP k nepretržitému rozvoju, prosperite, stabilite a mieru. EHP je modelom spolupráce medzi blízkymi partnermi a dedičstvom pre budúce generácie. Rada s uspokojením berie na vedomie úsilie vynaložené na zvýšenie informovanosti o význame a podpore Dohody o EHP pri dosahovaní pokroku v hospodárskej integrácii medzi štátmi EHP, budovaní odolnejšieho a dynamickejšieho vnútorného trhu a pri ochrane našich spoločných hodnôt v čoraz zložitejšom globálnom prostredí.
41. Rada víta začlenenie niekoľkých veľmi dôležitých právnych predpisov do Dohody o EHP v priebehu posledných dvoch rokov, ako sú právne predpisy týkajúce sa inšpekcií lodí, nariadenie o Európskej námornej bezpečnostnej agentúre (EMSA), nariadenie o Agentúre Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA) a súvisiace právne predpisy, balík opatrení v oblasti kybernetickej bezpečnosti, nariadenie o dohľade nad trhom a súlade výrobkov, nariadenie o Európskom orgáne práce (ELA) a rozšírenie revidovaného systému EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS) pre leteckú a námornú dopravu a stacionárne zariadenia na celý EHP. Rada vyzýva na zvýšené úsilie v záujme urýchleného vykonania zostávajúcich právnych predpisov, ako je balík týkajúci sa geneticky modifikovaných potravín a krmív, nariadenie o prevádzke vrtuľníkov mimo pevniny (HOFO) a *acquis* EÚ s významom pre EHP v oblasti energetiky, finančných služieb a štatistiky.

42. Napriek všetkému úsiliu zostáva počet aktov EÚ, ktoré čakajú na začlenenie do Dohody o EHP a následnú transpozíciu v štátoch EZVO, ktoré sú členmi EHP, stále vysoký, najmä pokiaľ ide o *acquis* v oblasti energetiky a v oblasti finančných služieb a štatistiky. Rada v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že zásady homogénosti a právnej istoty sú zárukou účinnosti, udržateľnosti a v konečnom dôsledku aj dôveryhodnosti vnútorného trhu, a preto sa nimi vo vzťahu k fungovaniu Dohody o EHP musí naďalej riadiť činnosť všetkých strán. Rada vyzýva štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, aby pokračovali v úsilí o zníženie počtu nezačlenených aktov vrátane tých právnych predpisov, ktoré čakajú na začlenenie do Dohody o EHP už niekoľko rokov, a aby sa v blízkej budúcnosti vyhli opätovnému výskytu takýchto prípadov. V tejto súvislosti Rada tiež zdôrazňuje, že kľúčovými zásadami Dohody o EHP sú rozvoj sociálneho rozmeru a zlepšenie pracovných podmienok.
43. Rada víta želanie štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, podporovať užšiu spoluprácu s EÚ v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie a so záujmom očakáva ďalšie rokovania o ich účasti na spoločných opatreniach na ochranu zdravia občanov, a to na základe našich existujúcich blízkych vzťahov v rámci Dohody o EHP aj mimo nej.
44. Rada víta, že by sa mohla dosiahnuť dohoda o finančnom mechanizme EHP a nórskom finančnom mechanizme na obdobie od mája 2021 do apríla 2028.
45. Rada poukazuje na to, že v článku 19 Dohody o EHP sa ustanovuje, že zmluvné strany by mali naďalej vyvíjať úsilie o dosiahnutie postupnej liberalizácie obchodu s poľnohospodárskymi produktmi a na tento účel by mali v dvojročných intervaloch vykonať revíziu podmienok obchodu s poľnohospodárskymi produktmi, aby sa mohli preskúmať prípadné koncesie a ďalšie odstraňovanie prekážok.

## ANDORRSKÉ KNIEŽATSTVO A SANMARÍNSKA REPUBLIKA

46. Rada berie na vedomie, že 12. decembra 2023 sa na úrovni vyjednávačov dosiahla dohoda o dohode o pridružení s Andorrou a San Marínom. Po ukončení všetkých postupov sa touto dohodou zabezpečí účasť Andorrry a San Marína na vnútornom trhu. Vytvorí sa ňou rámec na rozvoj a podporu dialógu a spolupráce v oblastiach spoločného záujmu, ako je výskum a vývoj, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie, ochrana spotrebiteľa, kultúra alebo regionálna spolupráca. Podľa Rady sa touto jedinečnou ďalekosiahlou dohodou otvorí nová kapitola vo vzťahoch medzi EÚ a Andorrou a San Marínom, v ktorej sa zohľadnia osobitosti každej krajiny a jej konkrétna situácia v súlade s vyhlásením k článku 8 Zmluvy o Európskej únii. Rada vykonáva hĺbkovú analýzu právnych textov s cieľom včas preskúmať, podpísať a uzavrieť dohodu.
47. Rada oceňuje posilnenie administratívnych kapacít v Andorre a San Maríne s cieľom zabezpečiť rýchle zosúladenie s *acquis* EÚ, ako aj dôkladný dohľad a presadzovanie v súlade s normami EÚ. Je pripravená poskytnúť administratívnu a technickú pomoc na dosiahnutie tohto cieľa.
48. Rada víta komunikačné úsilie Andorrry a San Marína v súvislosti s dohodou o pridružení s cieľom informovať verejnosť a radiť sa s ňou o výsledku rokovaní. Rada je pripravená pomôcť v ďalšom komunikačnom úsilí s cieľom oboznámiť občanov a zainteresované strany s výhodami a povinnosťami vyplývajúcimi z dohody o pridružení. Rada nabáda všetky zainteresované strany, aby naďalej oslovovali verejnosť s cieľom zvýšiť informovanosť o vzájomne prospešných dôsledkoch tejto dohody a dosiahnuť väčšie zblížovanie pozícií v medzinárodných organizáciách.



49. Rada opätovne vyzýva Andorru, aby sa pripojila k Medzinárodnej organizácii práce.
50. Pokiaľ ide o zahraničnú politiku, Rada víta pokračujúcu spoluprácu s Andorrou a San Marínom na multilaterálnych fórach, najmä v rámci OSN, a to aj prostredníctvom úzkych kontaktov a pripájania sa k pozíciám, vyhláseniam a reštriktívnym opatreniam EÚ v oblasti SZBP, a uznáva reakciu na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine. Rada pripomína svoju podporu ďalšiemu posilneniu spolupráce prostredníctvom vytvorenia rámca pre dvojstranné politické dialógy o zahraničnej politike s každou z týchto krajín a zavedením štruktúrovaného a systematického procesu ich zosúladovania s EÚ v otázkach SZBP, a to najmä začlenením Andorrry a San Marína do skupiny krajín, ktoré sa systematicky vyzývajú, aby sa formálne pripojili k vyhláseniam vysokého predstaviteľa v mene EÚ v oblasti SZBP a k reštriktívnym opatreniam EÚ. Rada víta účasť Andorrry a San Marína na zasadnutiach Európskeho politického spoločenstva v júni a októbri 2023 a podporuje ich budúcu účasť na týchto zasadnutiach.
51. Rada víta konštruktívny, transparentný a otvorený dialóg s Andorrou a San Marínom s cieľom uplatňovať medzinárodné zásady dobrej správy v daňových záležitostiach a všetky kritériá kódexu správania EÚ pri zdaňovaní podnikov. Rada tiež víta úsilie, ktoré Andorra a San Maríno vyvíjajú s cieľom prispôsobiť svoje právne predpisy a postupy v daňovej oblasti normám EÚ a medzinárodnými normám. Zdôrazňuje potrebu úplného zosúladenia s normami EÚ, aby sa zabránilo vytváraniu medzier v daňových právnych predpisoch v rámci vnútorného trhu.
52. Rada uznáva výzvy, ktoré predstavuje vykonávanie nadchádzajúceho systému vstup/výstup a systému ETIAS, pokiaľ ide o občanov tretích krajín s pobytom v Andorre a San Maríne, a dúfa, že sa táto otázka vyrieši.
53. Rada s uspokojením konštatuje, že Európska investičná banka (EIB) a Andorra podpísali v decembri 2022 rámcovú dohodu, ktorá Andorre umožňuje získavať podporu na projekty v rôznych odvetviach. Očakáva sa, že spolupráca s EIB bude mať výrazný vplyv z hľadiska sociálnej, hospodárskej a geografickej súdržnosti.

54. Rada tiež víta pozitívny záver preskúmania rozhodnutia o primeranosti zo strany Európskej komisie, pokiaľ ide o záruky ochrany údajov, ktoré sa uskutočnilo 15. januára 2024, čo umožňuje voľný tok údajov do Andorry.
55. Rada tiež považuje za užitočné posilniť spoluprácu v oblasti digitálnej a zelenej transformácie, keďže ide o priority spoločné s Andorrou a San Marínom.

## MONACKÉ KNIEŽATSTVO

56. Rada berie na vedomie rozhodnutie o pozastavení rokovaní o dohode o pridružení zo 14. septembra 2023. Rada uznáva, že na úspešné ukončenie rokovaní neboli vhodné podmienky. EÚ však zostáva privilegovaným partnerom Monaka a Monako je naďalej vítané, aby sa pripojilo k dohode o pridružení s Andorrou a San Marínom.
57. Pokiaľ ide o zahraničnú politiku, Rada víta pokračujúcu spoluprácu s Monakom na multilaterálnych fórach, najmä v rámci OSN, a to aj prostredníctvom úzkych kontaktov a pripájania sa k pozíciám, vyhláseniam a reštriktívnym opatreniam EÚ v oblasti SZBP, a uznáva reakciu na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine. Rada pripomína svoju podporu ďalšiemu posilneniu spolupráce prostredníctvom vytvorenia rámca pre dvojstranné politické dialógy o zahraničnej politike s Monakom a zavedením štruktúrovaného a systematického procesu jeho zosúlad'ovania s EÚ v otázkach SZBP, a to najmä začlenením Monaka do skupiny krajín, ktoré sa systematicky vyzývajú, aby sa formálne pripojili k vyhláseniam vysokého predstaviteľa v mene EÚ v oblasti SZBP a k reštriktívnym opatreniam EÚ. Rada víta účasť Monaka na zasadnutiach Európskeho politického spoločenstva v júni a októbri 2023 a podporuje jeho budúcu účasť na týchto zasadnutiach.
58. Rada víta odhodlanie Monaka chrániť životné prostredie, ako aj bojovať proti zmene klímy. Oceňuje skutočnosť, že Monako sa na konferencii COP 28 pripojilo ku globálnemu záväzku pod vedením EÚ zdvojnásobiť ročné zvýšenia energetickej efektívnosti a strojnásobiť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie do roku 2030. Rada víta skutočnosť, že Monako ratifikovalo dohodu o širom mori, tzv. dohodu o BBNJ. Rada tiež berie na vedomie nesúhlas Monaka s hlbokomorskou ťažbou na morskom dne, ako zopakovalo na 28. zasadnutí Medzinárodného orgánu pre morské dno v júli 2023.

59. Rada víta vývoj v Monaku, pokiaľ ide o inkluzívny rámec OECD/G20 proti narúšaniu základu dane a presunu ziskov (BEPS IF), konkrétne primerané vykonávanie minimálnych noriem pre podávanie správ podľa jednotlivých krajín. Rada tiež pripomína správu výboru Moneyval z januára 2023 a vyjadruje znepokojenie v súvislosti s vykonávaním štvrtej a piatej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí v Monaku. Ďalej bude pozorne monitorovať, či je legislatívny vývoj v Monaku dostatočný na splnenie požiadaviek Finančnej akčnej skupiny (FATF) a EÚ. So záujmom očakáva závery plenárneho zasadnutia FATF z 23. 28. júna 2024, na ktorom sa posúdi pokrok, ktorý Monako dosiahlo v záujme posilnenia svojho rámca boja proti praniu špinavých peňazí/financovaniu terorizmu (AML/CFT), a následne sa posúdi, či by sa Monako malo doplniť do zoznamu jurisdikcií pod zvýšeným dohľadom zostaveným skupinou FATF (t. j. „sivý zoznam“).
60. Rada opätovne vyzýva Monako, aby sa pripojilo k Medzinárodnej organizácii práce. Rada ďalej vyzýva Monako, aby ratifikovalo a vykonávalo Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu a Dohodu o výsadách a imunitách tohto súdu.

## **FAERSKÉ OSTROVY**

47. Rada sa domnieva, že vďaka strategickej polohe Faerských ostrovov v severnom Atlantiku sú Faerské ostrovy dôležitým partnerom EÚ, pokiaľ ide o viaceré politiky EÚ vrátane politiky EÚ pre Arktídu. Rada oceňuje existujúcu spoluprácu s Faerskými ostrovmi v oblastiach, ako je obchod, akvakultúra, výskum, inovácia a otázky Arktídy a severného Atlantiku v oblastiach patriacich do právomoci zúčastnených strán.
48. Rada víta podpísanie memoranda o porozumení o posilnenej spolupráci medzi Európskou úniou a vládou Faerských ostrovov 14. marca 2024. Berie na vedomie kľúčové priority uvedené v tomto memorande o porozumení, najmä zameranie na zelenú a digitálnu transformáciu, zmenu klímy a vedeckú spoluprácu. Rada tiež berie na vedomie dôraz na význam vyvážených obchodných vzťahov a udržateľného riadenia rybárstva.

49. Rada zdôrazňuje svoje obavy v súvislosti s ohrozením udržateľnosti dôležitých populácií rýb, ako sú makrela atlantická a atlanticko-škandinávsky sled', v dôsledku stanovenia vysokých a nadmerných jednostranných kvót a vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou konštruktívnou spoluprácou s EÚ pri rokovaníach pobrežných štátov o týchto populáciách. Rada vyzýva Faerské ostrovy, aby zintenzívnili spoluprácu s EÚ prostredníctvom rámca pobrežných štátov s cieľom zabezpečiť spravodlivé dohody o spoločnom využívaní populácií rýb, ktorými sa podporí udržateľná ochrana a riadenie spoločných populácií rýb v severovýchodnom Atlantiku (makrela atlantická, atlanticko-škandinávsky sled' a treska belasá).
50. Rada víta skutočnosť, že Faerské ostrovy odsúdili útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, ako aj rozhodnutie Faerských ostrovov pripojiť sa k reštriktívnym opatreniam EÚ. Rada nabáda Faerské ostrovy, aby sa usilovali o ďalšie vykonávanie reštriktívnych opatrení s cieľom zabezpečiť pokračujúce pripojenie sa k týmto opatreniam.
-